

Imam stav

prevencija korištenja duhana, alkohola i drugih sredstava ovisnosti kod djece i mladih

Mentor Foundation International

EU-Dap

Sveučilište u Zagrebu

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

Kontekst programa

Nositelj projekta: Mentor Foundation International, Velika Britanija

Tim u Republici Hrvatskoj: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

doc.dr.sc. Martina Ferić Šlehan; dr.sc. Valentina Kranželić; dr.sc. Neven Ricijaš;
Martina Lotar, prof. psihologije

Financijska podrška projektu: IKEA Social Responsibility Programme

Tko je uključen u projekt: Litva, Rusija, Kirgistan, Rumunjska i Hrvatska

Trajanje projekta: 2009.-2010. godina

Nastao inicijativom European Union Drug Abuse Prevention (EU-Dap) i uspješno se provodi već 5 godina u 7 europskih zemalja:
Austrija, Belgija, Njemačka, Grčka, Italija, Španjolska i Švedska

Program je baziran na **učenju životnih vještina i konceptu socijalnih utjecaja** te time:

- ∅ općenito promiče pozitivno i zdravo ponašanje te,
- ∅ specifično, utječe na prevenciju korištenja sredstava ovisnosti (pušenje, korištenje alkohola i drugih sredstava ovisnosti)

Rezultati evaluacije nakon godinu dana (EU-Dap)

- n potvrdila se održivost rezultata
- n učinak na korištenje duhana je oslabio
- n učinak na korištenje alkohola i drugih sredstava ovisnosti je jaka

Zadovoljstvo učenika programom

rezultati pilot provedbe programa

n OŠ A.Cesarec i OŠ A.G.Matoš; 106 učenika

n Upitnik Procjena zadovoljstva učenika programom (učenici ispunjavali na kraju programa) i Radna bilježnica

n kvantitativna i kvalitativna analiza

Zadovoljstvo učenika programom

rezultati pilot provedbe programa

- n 62.3% učenika izjavljuje da im se jako sviđalo ili sviđalo sudjelovati u programu
- n 60.4% smatra da im je program pomogao odgovoriti na neka pitanja koja su imali o sebi i svojim izborima
- n 32.0% učenika smatra da je program promijenio način na koji vide sebe
- n 74.5% smatra da nakon programa znaju puno više i više o posljedicama korištenja cigareta, alkohola i drugih sredstava ovisnosti
- n 38.6% smatra da je program poboljšao njihove odnose s vršnjacima
- n 33.0% smatra da je program poboljšao njihov odnos s učiteljima
- n 57.5% učenika željelo bi da se i slijedeće godine provodi program u školi koje će biti poput programa Imam stav

Očekivane dobiti od programa

Dobiti za školu

- ∅ implementacija kvalitetnog preventivnog programa koje je strogo evaluiran i pokazuje učinak
- ∅ educirani učitelji će predstavljati vrijedan resurs i u drugim aktivnostima u školi – naučene tehnike se mogu primjenjivati u svim aktivnostima
- ∅ povećat će se suradnja među učiteljima
- ∅ bolja komunikacija/suradnja s roditeljima

Očekivane dobiti od programa

Dobiti za učitelja

- Ø izgradnja odnosa učitelj – učenik
- Ø veća povezanost učenika u razredu
- Ø bolji vršnjački odnosi
- Ø stvaranje sigurnog i podržavajućeg ozračja u razredu pogodnog za učenje

Očekivane dobiti od programa

Dobiti za djecu i roditelje

- Ø povećana senzibilizacija o zdravim načinima života i znanja (svjesnosti) o socijalnim utjecajima
- Ø odgoda prvog uzimanja sredstava ovisnosti (cigareta, alkohol, druge droge)
- Ø poboljšano znanje, vještine i stavovi koji se odnose na zdrava ponašanja i korištenje sredstava ovisnosti, smanjenje korištenja alkohola, duhana i kanabisa kod mladih
- Ø smanjenje šanse za buduće korištenje

Očekivane dobiti od programa

Dobit za širu zajednicu

- ∅ preveden i prilagođen učinkovit program prevencije korištenja sredstava ovisnosti
- ∅ dokazana učinkovitost programa u hrvatskim uvjetima (kulturalna osjetljivost)
- ∅ dostupnost učinkovitog programa prevencije za širenje na druge škole i gradove

Ciljani korisnici za Hrvatsku

13 osnovnih škola (1620 učenika i njihovih roditelja)

I. polugodište šk.god. 2009/2010.

1 pilot škola s ciljem prilagodbe materijala

II. polugodište šk.god. 2009/2010.

5 škola provodi program, 7 škola su kontrolne škole

I. polugodište šk.god. 2010./2011.

program se provodi u svih 13 škola

U program su uključene sljedeće škole

- Ø OŠ A.G.Matoša, Zagreb
- Ø OŠ Trnsko, Zagreb
- Ø OŠ Prečko, Zagreb
- Ø OŠ Žitnjak, Zagreb
- Ø OŠ Luka, Sesvete
- Ø OŠ Stenjevec, Zagreb
- Ø OŠ A. Cesarca, Zagreb
- Ø OŠ Sesevetska Sela, Sesvete
- Ø OŠ Velika Mlaka, Velika Gorica
- Ø OŠ Rudeš, Zagreb
- Ø OŠ N. Hribara, Velika Gorica
- Ø OŠ dr. V. Žganca, Zagreb
- Ø OŠ Vukovina, Vukovina

Podrška za provođenje programa

Agencija za odgoj i obrazovanje

- Ø edukacija/trening u Katalogu stručnog usavršavanja
- Ø u suradnji s ERF-om izdavanje potvrda o stručnom usavršavanju
- Ø organizacijska podrška projektu
- Ø podrška za primjenu programa u nove škole nakon završetka projekta

Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Vlade Republike Hrvatske

- Ø podrška projektu
- Ø podrška za primjenu programa u nove škole nakon završetka projekta

Glavne karakteristike programa

- ∅ Interaktivan; temelji se na konceptu socijalnih utjecaja
- ∅ Ciljana grupa su učenici u dobi 12-14 godina
- ∅ Sadržaj programa usmjeren je na smanjenje šanse za prvo korištenje sredstava ovisnosti i/ili odgodu
- ∅ Sastoji se od 12 lekcija za provođenje tijekom školskog vremena
- ∅ Sadrži i komponentu za roditelje
- ∅ Učitelji/nastavnici i stručni suradnici prolaze specifičnu edukaciju

Tko provodi program **Imam stav** i za koga?

- Ø Educirani učitelji provode program s učenicima
- Ø Educirani stručni suradnici provode program s roditeljima
- Ø ERF- tim pruža edukacijsku i supervizijsku podršku učiteljima i stručnim

Na kojim se vještinama se program temelji?

Program sadrži tri komponente:

- Ø **Informacije i stavovi** – utjecaj grupe i očekivanja u grupi vršnjaka, informacije o sredstvima ovisnosti i njihovom utjecaju na mlade, normativna vjerovanja
- Ø **Interpersonalne vještine** – vještine važne za snalaženje u socijalnim situacijama
- Ø **Intrapersonalne vještine** – vještine važne za rast i razvoj osobe

Važnost uključivanja roditelja

- n ponašanja i stavovi roditelja mogu izravno utjecati na zaštitne i rizične čimbenike vezane uz korištenje sredstava ovisnosti od strane njihove djece
- n istraživanja pokazuju kako uključenost roditelja u preventivne programe povećava njihovu učinkovitost

Od kojih materijala se program sastoji?

- Ø Priručnik za učitelje – lekcije i upute za rad s učenicima
- Ø Priručnik za učenike – radna bilježnica koja prati lekcije
- Ø Kartice za kviz
- Ø Priručnik za stručne suradnike – lekcije i upute za rad s roditeljima
- Ø Upitnici za evaluaciju i praćenje implementacije programa

Dodatne informacije:

Sveučilište u Zagrebu

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

doc.dr.sc. Martina Ferić Šlehan, voditeljica projekta za Hrvatsku

01/2457534

mferic@erf.hr